

VIẾT CHO NGƯỜI "ĐÃ CHẾT"

(Bài 55)

(Bài viết riêng cho anh Uyên Thao.)

***/ Chuyện đời nay.**

I.

San Jose, thứ Tư, Aug. 23/2017.

Buổi tối.

Bây giờ 9:11 PM, viết tiếp bài 55 cho *người đã chết* đọc đây.

Mùa thu có vẻ đã về rồi. Khí trời lạnh lạnh. Trái tim đột nhiên se thắt. Có cái gì vừa thoáng qua trong óc? Một tư tưởng xấu nào vừa đến? Nghĩ tới Âu Cơ... lại nghĩ tới Uyên Thao... Bài 53 khởi đầu từ hôm kia bây giờ vẫn chưa kết thúc. Thấy bản thân quá...

Quả nhiên, khối tâm hồn chột lạnh hơn khi đọc mấy dòng ngắn của Uyên Thao vừa nhận chiều nay.

Today at 4:21PM.

TVÂN ơi,

Bây giờ mới tạm ngồi dậy sau cả chục ngày thua cái xác mình. Nhưng còn mệt lắm. Sẽ nói tiếp sau.

UT.

Vâng, sẽ nói tiếp sau, phần Uyên Thao.

Còn phía tôi thì từ lúc nhận thư, trong trí cứ mãi hát thầm những lời hát Phạm Duy.

Bây giờ "hát" lại nó trên bài 55.

Đừng xa nhau! Đừng quên nhau!

Đừng rẽ khúc tình nghèo

Đừng chia nhau nỗi vui, niềm đau

Đừng buông mau! Đừng dứt áo!

Đừng thoát giấc mộng đầu

Dù cho đêm có không bền lâu.

Đòi phai mau, người ghen nhau
 Lòng vẫn cứ ngọt ngào,
 Miệng ru nhau những ân tình sâu
 Đừng xôn xao, đừng khóc giấu
 Đừng oán trách phận bèo
 Vì sông xa vẫn trung thành theo.

Dù mai sau dặt nhau mà qua cầu
 Mồ chôn sâu ánh trăng vàng mái lâu
 Đừng xa nhau nhé!
 Đừng quên nhau nhé!
 Đừng chia nhau núi cao vực sâu.

Đừng xa nhau! Đừng quên nhau
 Đừng dứt tiếng ngậm sâu
 Đừng im hơi đặng cay ròi nhau
 Đừng đi mau để mãi mãi
 Là chiếc bóng đậm màu
 Còn theo nhau tới muôn đời sau.

Nhớ, một lần trong năm 2005, qua cuộc chuyện trò điện thoại Cali-Virginia, tôi có bảo Uyên Thao:

“Tiếng Việt quả là phong phú. Chỉ mỗi chữ ‘*đừng*’ trong bài hát *Đừng Xa Nhau* mà đã đủ phô bày cả một trời van nài tha thiết. Mà, nỗi van nài này, chỉ mỗi Thượng Đế mới đáp ứng cho được. Ông Phạm Duy đúng là có tài trong việc sử dụng chữ nghĩa diễn tả sự đau đớn của tình yêu, điều (ở bề ngoài có vẻ) thật khác với *tu cách con người* trong đời sống riêng của ông trên lãnh vực này.”

*

**

Thoáng cái mà đã 14 năm kể từ **tháng Ba 2003** lần đầu Uyên Thao đến nhà tôi!

Rõ đời người chỉ là “*một giấc ngủ trưa*” như lời thư anh viết dạo 2000 khi Tủ Sách Tiếng Quê Hương vừa mới khởi sự. Biết bao dâu bể đổ xuống trên cuộc đời trong chuỗi dài 14 năm ấy. Tình bạn giữa chúng tôi cũng không thoát được ra ngoài cái vòng xoáy của Định Mệnh và Cuộc Đời!

Vậy mà, nhìn đi ngoảnh lại, thấy thứ tình ấy vẫn “tàng tàng keo sơn” thì phải kể là một “kỷ lục” quái lạ trong trái tim “bội bạc” và giữa “*cái đầu lúc nào cũng lững lờ trôi*” này!

Nghĩ, phải cảm ơn Uyên Thao ở những “góp phần” vào chất keo sơn ấy bằng những lời thư “hà tiện” khi khuyen răn, lúc nhắc nhở, khi nhẹ nhàng, lúc “dứt khoát”. Chắc hẳn cũng có khi anh “thất vọng” với tính khí thất thường của người bạn có cái tâm lý “con chim bị đạn” nên sẵn sàng “xù lông nhím” với bất cứ ai nó gặp?

(Đọc câu này, Uyên Thao hẳn sẽ “chối” bằng những lời thư “khinh khỉnh, kiêu hãnh” như tôi đã biết:

*“Có lẽ TV chưa hề biết tôi mới vừa tròn 6 tuổi đã bị đẩy ra võ đường để luyện võ. Và một lời nhắc của vị sư phụ ngay từ đó luôn văng vẳng bên tai: Luyện võ không phải để thắng ai mà để nỗ lực thắng chính mình. Theo sư phụ, những điều cần phải thắng gần như vô kể, nhưng tóm lại là không được lùi bước trước sự yếu đuối, hèn nhát hay kiêu ngạo, ngang ngược, **không được phá vỡ các giới hạn mà đời sống đã hình thành để duy trì sự bình an cho mỗi con người...***

*Khi tròn 20 tuổi, tôi rời võ đường nhưng lời nhắc của thầy tới nay vẫn còn nguyên vẹn. Vì thế, gần như mọi lúc tôi đều thấy mình phải đối diện căng thẳng với chính mình, vì giữa tâm và trí đâu có phải khi nào cũng hòa thuận. Cho nên có những hình ảnh mà con tim mê mải nhưng tâm trí nhắc đừng yếu đuối để phá vỡ các giới hạn đời sống đã hình thành, và cuộc chiến giữa mình với mình đã diễn ra để cố dừng ở mức có thể dừng là **không vượt khỏi khả năng của kỷ ức.**”¹*

(Thư Uyên Thao viết, thứ Ba, May 2, 2017 1:18 PM)

Thật đúng là con người đầy lý trí! Chữ “vô cảm” (nói về Uyên Thao) từng giải thích với em gái Kiều My ở một bài Tâm Bút nào đầu tiên, có lẽ đã ngỡ ngờ khởi đi từ những ý nghĩ “đầy lý trí” này?

Có một lần, dạo tháng 9 năm 2008, trong một thư gửi anh, tôi viết:

*“Luôn luôn khi thất vọng **BẤT CỨ AI**, bạn hữu, người yêu, người chồng, anh em, nhân thế, kể cả hai đứa con (trừ ra mẹ hiền) thì **tự khắc BG quay lưng, không phiền hà kể ấy.**”*

Câu nói của Tào Tháo “*Thà ta phụ người chứ không để người phụ Ta*” chỉ được ứng dụng triệt để SAU KHI đã bị Người “phụ”. Dù vậy, ở chặng cuối đời, thấy tình bạn nhận từ “cô nhân” vẫn là một điều rất êm đềm, đáng liệt vào hàng kỷ niệm trân quý để **không bao giờ muốn “quay lưng”** cho dù có bị người “buồn”, người “phụ”. Một tình bạn “xa như Trời mà cũng gần như Đất”! Tình bạn mở đầu bằng một buổi sáng lê la quán café tán dóc chuyện văn chương dưới những làn gió se se lạnh của những ngày mùa đông còn rớt lại. Tình bạn biểu thị nên bằng những lá thư lời lẽ lịch sự tao nhã (đôi khi nhát gừng, “hà tiện”) nhưng ý tứ sâu sắc chân thành.

¹ Từ đây, ở mỗi lá thư trao đổi, những chữ đậm trong các thư Uyên Thao gửi là **tự ý TTBG** tôi lên khi đọc lại (sau rất nhiều năm chôn vùi chúng trong cái USB cất trong hộc bàn viết.)

II.

NHỮNG LÁ THƯ CỦA NĂM 2003.

*/ **Thư Uyên Thao.**

Virginia, Oct 28/2003 (6:18 PM)

Hỏi Thăm và Xin Bài.

BGiấy thân,

Tự nhiên bỗng im bật?

Suốt mùa hè BG về Việt Nam, tôi cứ chờ tin hoài mà chẳng thấy một dòng tin nào. Bây giờ đành gửi thư cầu may với hy vọng cửa sẽ chưa đóng với mình. Nếu tôi còn may mắn thì mong BGiấy sẽ có mặt trong tờ Đặc San Xuân mà tôi đang lo cùng vài người bạn. Nội dung toàn số báo sẽ nói nhiều về Quê Hương, nên tôi nghĩ, BGiấy viết được về chuyện về thăm Việt Nam vừa rồi thì hay nhất. Bằng không, BGiấy lục lại trong đồng bài đã viết coi có gì xài được thì gửi cho tôi.

*Vì thời giờ không còn nhiều nên hy vọng sẽ nhận được bài BG trước ngày Nov. 10/2003 để còn kịp lo về kỹ thuật. Trong trường hợp **dứt khoát muốn đóng cửa**, cũng xin **ráng gửi cho vài chữ** để biết tin.*

Rất thân, Uyên Thao.

*/ **Thư TTBG.**

Cali, Oct 28/2003 (8:20 PM)

Anh Uyên Thao thân,

Sẽ gửi bài cho anh BẦNG MỌI GIÁ, dù cũ hay mới. Sở dĩ im bật vì BG xấu hổ chưa viết được bài về cuốn sách Trong Ánh Lửa Thù của anh. Chẳng qua mang nó về Việt Nam, bị anh Thế Phong “cuỗm” ngay nên đành chịu. Tánh BG lại rất trọng lời đã hứa; vì vậy mà mắc cỡ với anh.

Nay, xin làm cho BG một cái favor: Anh điện thoại đến anh Thanh Thương Hoàng, nhờ gửi đến BG một cuốn Trong Ánh Lửa Thù.

Đóng cửa với tất cả thiên hạ thì có thể chủ với anh thì không bao giờ đâu. Hứa mà!

Mong lại có dịp đi uống café với anh ở San Jose.

Thân, BG

*/ **Thư Uyên Thao.**

Virginia, Oct 29/2003 (5:25 AM)

Bông Giấy thân,

Vậy là tôi hoàn toàn yên tâm.

*Bông Giấy sẽ có sách trong vài ngày nữa.
 Cũng hy vọng có lúc gặp lại “cố nhân” ở San Jose.
 Thân quý,
 Uyên Thao.
 []*

III.

Văn Chương là “*chủ đích sống*” và cũng là “*chủ đề được nói ra*” trong những lá thư của hai người bạn nơi hai phương trời cách biệt:

***/ Thư TTBG.**

Cali, Oct 30/2003 (1:46 AM)

Anh Uyên Thao thân,

Bao nhiêu cái “dead line” cùng đến trong một lúc làm cả người phờ phạc: 1/ Vân San đi Việt Nam ngày 11/11/2003, phải sắp xếp ít sách và quà cáp gửi nhờ nó mang về cho bạn hữu. 2/ Một cái tiệc họp mặt bạn bè trong trường Nhạc ngày xưa vào tối thứ Bảy tới, BG đã năm lần bảy lượt từ chối vẫn không được, phải đến kéo violon cho lũ bạn nghe, mà lại không còn chút thì giờ nào cầm lên cây đàn dọt qua một tí.

3/ Trên hết và nặng ký nhất là bài viết cho anh, cũng vào cái dead line cùng ngày thứ Bảy. Vì vậy, phải gò lưng suốt mãi từ chiều đến giờ để viết, vẫn chưa xong. Chắc phải đến sáng mai mới kết thúc được. Thôi đành làm một đêm không ngủ.

Bài anh gào gáp quá nên BG không biết viết gì, chỉ kể lại kỷ niệm cũ về một người lính bạn thân đã nằm xuống trên chiến trường Quảng Ngãi tháng 8 năm 1968, mong rằng không có gì phản nghịch quá với đề tài quê hương anh đưa ra.

Xin anh cho biết bài dài độ bao nhiêu thì được? Hiện tại, BG đã viết xong 15 trang mà ý vẫn chưa chịu dứt. Gửi anh đọc, thấy muốn cắt gì thì cứ cắt nghe.

Ngày 18/12/2003 tới đây, BG và Âu Cơ sẽ về Việt Nam hai tuần trong dịp nghỉ lễ Giáng Sinh. Máy chục năm rồi mới lại được vui Noel và sinh nhật 31/12 tại Dalat. Nỗi ước ao đè nặng trái tim nhiều năm nơi đất khách. BG cũng đã gửi e-mail mời vợ chồng anh Văn Quang lên Dalat và ra Nha Trang chơi cùng một tuần lễ và anh ấy đã nhận. Hứa hẹn là sẽ có nhiều chuyện hay để viết cho anh trong một số báo nào khác.

*Nhưng lần sau thì LÀM ON xin cho biết trước lâu lâu một tí, đừng dòn bạn và đường cụt, tội nghiệp!
 Nếu báo anh ra kịp trước ngày BG đi Việt Nam, BG sẽ mang về một ít giùm cho. (Thân, TTBG).*

***/ Thư Uyên Thao.**

VA Oct 10/2003 (8:17 AM)

Bông Giấy thân,

Đã gửi sách cho Bông Giấy vào trưa hôm qua, vì nghĩ Bru điện còn có thể nhanh hơn ông bạn Thanh Thương Hoàng của tôi nữa.

Về những cái dead line thì chính tôi cũng bị đặt vào tình trạng đó chứ không phải riêng Bông Giấy. Vào một lúc nào, năm bảy người bạn ngồi lại, nảy ra một ý kiến và sau đó mọi chuyện lập tức trút lên đầu “thằng Thao”. Cái số của mình nó như vậy thì cũng đành phải gánh.

Bông Giấy muốn viết bài dài bao nhiêu trang cũng được. Riêng báo không thể xong vào ngày BG lên đường về Việt Nam, vì in ở Đài Loan và họ hẹn sẽ giao báo vào cuối tháng 12/2003.

Tôi cũng muốn có mặt tại Việt Nam vào dịp Noel nhưng không thể thực hiện nổi.

Chúc BG một chuyến đi thật vui.

Thân, Uyên Thao.

***/ Thư BG.**

Cali, Oct 30/2003 (4:28 PM)

Anh Uyên Thao thân

Bài BG có lẽ là dài, nhưng nếu có thể, xin anh RÁNG đi hết, lay-out chữ nhỏ cũng được, vì nếu bỏ, rất uổng.

Đây là những tài liệu THẬT về đời lính, BG càng ghi càng thấy không nỡ bỏ chữ nào cả.

Xin cảm ơn anh đã tạo cơ hội cho BG viết về người bạn này. 35 năm tròn trôi qua rồi kể từ khi BG chưa đầy 20 tuổi. Một món nợ ân tình kiếp này không thể nào còn trả nổi. Vì vậy, được dịp viết ra như để vinh danh người đã chết thì cũng giải tỏa được chút nào mọi nỗi ân hận trong tâm tư. Rất cảm ơn anh.

Nếu không do anh yêu cầu, chắc bài viết cũng vẫn chỉ nằm đâu đó trong trái tim, hay giữa hộc tủ, như đã nằm suốt 35 năm qua trong bóng tối âm u.

Ngày mai hoặc trễ lắm ngày một sẽ gửi bài cho anh. Hy vọng không tệ lắm. Dù sao đó cũng là một câu chuyện RẤT THẬT. (...)²

(Thân, BG).

[]

² Những dấu (...) trong các lá thư BG gửi là những chữ **đã bị xóa từ tháng 8/2005** nên giờ đây (tháng 8/2017) cũng chẳng nhớ đã viết ở đoạn đó những gì?

***/ Thư Uyên Thao.**

VA, Oct 31/2003 (5:12 AM)

Bông Giấy thân,

Sẽ đăng trọn bài của BG dù bài đó dài cỡ nào. (...)

Chúc BG luôn thoải mái, (Thân, Uyên Thao).

***/ Thư Uyên Thao.**

VA, Nov. 3/2003 (6:13 AM)

Bông Giấy thân,

Sẽ nhắc layout bài BG thật tốt. Nhưng BG đã nhận được sách gửi chưa?

Trưa nay phải đi uống café với Trần Thanh Hiệp ở Pháp qua. **Lại nhớ đến người cùng uống café ở San Jose.** Chúc mạnh luôn.

Thân, Uyên Thao.

***/ Thư BG.**

Cali, Nov 3/2003 (3:14 PM)

Anh Uyên Thao thân,

Đến bây giờ mới xong bài viết sau mấy ngày bù đầu rối tóc sống với người xưa. Người xưa đã chết từ rất lâu, vậy mà sao mình cứ hoài bị dẫn vặt. Đến hôm nay, phải nói là **nhờ anh mà món nợ ân tình đeo đẳng 35 năm tròn, BG mới trả nổi.** Cảm ơn anh lần nữa.

BG đang tìm cách gửi attach bài viết. Hy vọng mọi thứ sẽ OK! Sáng nay BG cũng có gửi bưu điện cho anh một bài chạy bằng máy printer và một tấm ảnh mới chụp tháng 8 vừa qua ở Nha Trang.

Chúc vui, nhưng nhớ đừng làm việc quá độ.

PS. Anh Uyên Thao ơi, cách nào để attach bài viết? Làm ơn email qua ngay chỉ bảo cho BG cách làm đi?

***/ Thư Uyên Thao.**

VA Nov 3/2003 (3:26 PM)

Bông Giấy thân,

Đọc thư BG cũng thấy đủ nôn nóng muốn đọc bài viết.

Vậy mà không biết làm sao để attach file thì thật lạ! BG chỉ cần nhấn att. file (ngay bên tay trái, dưới chữ Send mail) thì sẽ có một cái khung hiện ra. Trên khung đó, BG kiếm bài mà BG muốn gửi xem nằm ở đâu. Khi thấy rồi thì nhấn con mouse vô đó và nhấn chữ attach ở góc dưới phía tay phải của khung là bài đã sẵn sàng theo thư rồi. Hy vọng không có gì trục trặc.

Thân,
Uyên Thao.

***/ Thư BG.**

Cali Nov 3/2003 (3:41 PM)

Anh Uyên Thao thân,

Đọc những câu chỉ dẫn của anh mà chẳng hiểu gì cả, phải nhờ con bé Âu Cơ mò vào cái máy, không biết bài đã đến tay anh chưa? Nhận được, báo cho BG biết để... MỪNG! Bộ anh không biết rằng BG rất dốt về computer hay sao? Chưa bao giờ biết tự mình gửi bài đi cho ai, còn bài thiên hạ gửi đến (như HVĐông Sơn hay Phan Diên) thì không bao giờ tự mở ra được. Vì vậy mà coi như bỏ các bài của họ. Anh em hỏi, chỉ ậm ừ cười trừ. BG là con người đi ngược với giòng văn minh hiện đại mà. Những người quen, ai cũng biết điều đó.

Nhận bài, báo cho biết nghe anh?

Thân, TTBG.

[]